

Nr 120

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag angående ändrad lydelse av 86 och 88 §§ lagen den 8 april 1927 (nr 77) om försäkringsavtal, m. m.; given Stockholms slott den 31 mars 1967.

Under återopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till

1) lag angående ändrad lydelse av 86 och 88 §§ lagen den 8 april 1927 (nr 77) om försäkringsavtal,

2) lag angående ändring i lagen den 8 april 1927 (nr 79) om inteckningshavares rätt till betalning ur ersättning, som utgår på grund av brandförsäkringsavtal.

GUSTAF ADOLF

Herman Kling

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås vissa ändringar i 1927 års lagstiftning om försäkringsavtal m. m., vilka står i samband med införandet av lagen om vad som är fast egendom. Det föreslås att inteckningshavare på oförändrade villkor i övrigt skall få rätt till betalning ur brandförsäkringsersättning, inte som hittills endast för byggnad utan för allt som utgör fast egendom. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 1967.

1) Förslag

till

Lag

angående ändrad lydelse av 86 och 88 §§ lagen den 8 april 1927

(nr 77) om försäkringsavtal

Härigenom förordnas, att 86 och 88 §§ lagen den 8 april 1927 om försäkringsavtal skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

86 §.

Timar brandskada å *byggnad*, som hör till fast egendom, vare den som i egendomen har inteckning för fordran berättigad att, på sätt därom är särskilt stadgat, njuta betalning eller säkerhet, såframt utfallande ersättning överstiger en tiondel av försäkringsbeloppet för *egendomens åbyggnad*.

Timar brandskada å fast egendom, vare den som i egendomen har inteckning för fordran berättigad att, på sätt därom är särskilt stadgat, njuta betalning eller säkerhet, såframt utfallande ersättning överstiger en tiondel av försäkringsbeloppet för *egendomen*.

88 §.

Vad i — — — — — 11 kap. 2 § jordabalken.

Har någon för fordran inteckning i tomträtt eller vattenfallsrätt, och är brandförsäkring tagen å *byggnad*, som hör till tomträtten eller vattenfallsrätten, vare i fråga om inteckningshavarens rätt på grund av försäkringen bestämmelserna i 86 och 87 §§ likaledes tillämpliga.

Har någon för fordran inteckning i tomträtt eller vattenfallsrätt, och är brandförsäkring tagen å *byggnad eller annat*, som hör till tomträtten eller vattenfallsrätten, vare i fråga om inteckningshavarens rätt på grund av försäkringen bestämmelserna i 86 och 87 §§ likaledes tillämpliga.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1967 och skall i fråga om ersättning för brandskada, som inträffar därefter, gälla utan hinder av att försäkringsavtalet slutits tidigare eller inteckningen sökts tidigare.

2) Förslag

till

Lag

angående ändring i lagen den 8 april 1927 (nr 79) om
 rätt till betalning ur ersättning, som utgår på grund av
 brandförsäkringsavtal

Härigenom förordnas, att 1, 2, 4, 6 och 7 §§ lagen den 8 april 1927 om
 inteckningshavares rätt till betalning ur ersättning, som utgår på grund av
 brandförsäkringsavtal, skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

1 §.

Har brandförsäkring tagits å *byggnad*, *hörande till* fast egendom som besväras av sökt eller beviljad inteckning för fordran, vare, i händelse av timad skada, *byggnadens* ägare utan hinder av inteckningen berättigad att själv uppbära ersättningen, där denna ej överstiger en tiondel av det belopp, för vilket brandförsäkring å *egendomens åbyggnad* är gällande.

Har brandförsäkring tagits å fast egendom som besväras av sökt eller beviljad inteckning för fordran, vare, i händelse av timad skada, *egendomens* ägare utan hinder av inteckningen berättigad att själv uppbära ersättningen, där denna ej överstiger en tiondel av det belopp, för vilket brandförsäkring å *egendomen* är gällande.

Är ersättningen — — — — — försäkringsgivaren anmälda.
 Sådan inteckningshavare — — — — — uppgivna adressen.

2 §.

Har ersättningsbelopp — — — — —
 Kallelse till sammanträdet skall genom Konungens befallningshavandes försorg minst fjorton dagar förut med posten sändas till *byggnadens ägare* och kända innehavare av fordran, som i denna lag avses, så ock införas i allmänna tidningarna och tidning inom orten. I övrigt skall i avseende å fördelningen vad i utskökningslagen stadgas om fördelning av köpeskilling för utmätningssvis såld fast egendom äga motsvarande tillämpning.

— — — — — önskar betalning.
 Kallelse till sammanträdet skall genom Konungens befallningshavandes försorg minst fjorton dagar förut med posten sändas till *fastighetsägaren* och kända innehavare av fordran, som i denna lag avses, så ock införas i allmänna tidningarna och tidning inom orten. I övrigt skall i avseende å fördelningen vad i utskökningslagen stadgas om fördelning av köpeskilling för utmätningssvis såld fast egendom äga motsvarande tillämpning.

4 §.

Är, då skada inträffar, försäkringsgivaren ansvarig i förhållande till inteckningshavaren men ej gent emot *byggnadens* ägare, inträde han, i den mån betalning utfallit å in-

Är, då skada inträffar, försäkringsgivaren ansvarig i förhållande till inteckningshavaren men ej gent emot *den fasta egendomens* ägare, inträde han, i den mån betalning ut-

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

teckningens huvudstol, i in-tecknings-havarens rätt.

fallit å in-teckningens huvudstol, i in-teckningshavarens rätt.

För det — — — — — efter uppsägning.

6 §.

Utan hinder därav att, sedan skada timat å försäkrad *byggnad*, skadans belopp blivit efter förhandling mellan försäkringstagaren och försäkringsgivaren fastställt, vare innehavare av in-teckning i egendomen, där han ej medgivit ersättningsbeloppets utbetalande, berättigad att hos försäkringsgivaren påyrka, att skadans belopp skall, såvitt hans rätt angår, fastställas i den ordning försäkringsavtalet stadgar. Sådant yrkande skall framställas inom en månad efter det skadan timade eller, därest anmälan om in-teckningshavarens namn och adress gjorts hos försäkringsgivaren, inom fjorton dagar efter det in-teckningshavaren underrättats om skadebeloppets fastställande. Underrättelse skall anses meddelad, då den blivit till in-teckningshavaren avsänd i rekommenderat brev under den upp-givna adressen.

Utan hinder därav att, sedan skada timat å försäkrad *fast egendom*, skadans belopp blivit efter förhandling mellan försäkringstagaren och försäkringsgivaren fastställt, vare innehavare av in-teckning i egendomen, där han ej medgivit ersättningsbeloppets utbetalande, berättigad att hos försäkringsgivaren påyrka, att skadans belopp skall, såvitt hans rätt angår, fastställas i den ordning försäkringsavtalet stadgar. Sådant yrkande skall framställas inom en månad efter det skadan timade eller, därest anmälan om in-teckningshavarens namn och adress gjorts hos försäkringsgivaren, inom fjorton dagar efter det in-teckningshavaren underrättats om skadebeloppets fastställande. Underrättelse skall anses meddelad, då den blivit till in-teckningshavaren avsänd i rekommenderat brev under den upp-givna adressen.

Framställes yrkande — — — — — Konungens befallningshavande.

7 §.

Vad i — — — — — 11 kap. 2 § jordabalken.

Har någon för fordran in-teckning i tomträtt eller vattenfallsrätt, och är brandförsäkring tagen å *byggnad*, som utgör tillbehör till tomträten eller vattenfallsrätten, skall i fråga om in-teckningshavarens rätt på grund av försäkringen vad i denna lag stadgas äga motsvarande tillämpning.

Har någon för fordran in-teckning i tomträtt eller vattenfallsrätt, och är brandförsäkring tagen å *byggnad eller annat* som utgör tillbehör till tomträten eller vattenfallsrätten, skall i fråga om in-teckningshavarens rätt på grund av försäkringen vad i denna lag stadgas äga motsvarande tillämpning.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1967 och skall i fråga om ersättning för brandskada, som inträffar därefter, gälla utan hinder av att försäkringsavtalet slutits tidigare eller in-teckningen söktes tidigare.

Utdrag av protokollet över justitieärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Regenten, Hertigen av Halland, i statsrådet på Stockholms slott den 17 mars 1967.

Närvarande:

Statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, KLING, EDENMAN, JOHANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GUSTAFSSON, GEIJER, ODHNOFF, WICKMAN.

Chefen för justitiedepartementet, statsrådet Kling, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga om *inteckningshavares rätt till betalning ur ersättning på grund av brandförsäkring* och anför.

Inträffar brandskada på byggnad, som hör till fast egendom, är enligt 86 § lagen den 8 april 1927 (nr 77) om försäkringsavtal innehavare av inteckning i egendomen under vissa villkor berättigad till betalning ur ersättning, som utgår på grund av brandförsäkring. De närmare förutsättningarna för denna rätt anges i lagen den 8 april 1927 (nr 79) om inteckningshavares rätt till betalning ur ersättning, som utgår på grund av brandförsäkringsavtal, i det följande benämnd 1927 års lag om inteckningshavares rätt. Enligt denna har inteckningshavare framför egendomens ägare rätt till ersättning som utgår på grund av brandförsäkringsavtal, om ersättningen överstiger en tiondel av det belopp för vilket brandförsäkring på egendomens åbyggnad är gällande.

Rätten till betalning ur ersättning vid brandskada på byggnad avser även försäkrade och brandskadade föremål, som hör till byggnad enligt 3 § lagen den 24 maj 1895 (nr 36 s. 1) angående vad till fast egendom är att hänföra. Detta innebär bl. a., att vid brand i en fabrik inteckningshavare kan få betalning ur försäkringsersättning för skada på sådan maskin som kräver och jämväl vilar på fast från grunden berett underlag, förutsatt att maskinen är brandförsäkrad.

Sistnämnda lag ersätts den 1 juli 1967 av lagen den 29 juli 1966 (nr 453) om vad som är fast egendom (beträffande ikraftträdandet se SFS 1966: 645). En väsentlig nyhet i denna lag är att begreppet fast egendom omfattar all utrustning, som tillförts en fastighet för att huvudsakligen användas där i industriell verksamhet, utom fordon, kontorsutrustning och handverktyg (4 §). Enligt den nya lagen utgör den industriella utrustningen tillbehör till själva fastigheten. Den räknas alltså inte som tillbehör till byggnad, även om den ställts upp i en sådan.

Svenska försäkringsbolags riksförbund har i en framställning den 30 december 1966 till Kungl. Maj:t hemställt om sådana ändringar i försäkringsavtalslagen och 1927 års lag om inteckningshavares rätt att inteckningshavare kan få rätt till betalning även ur ersättning, som avser s. k. industritillbehör.

Efter remiss har yttranden över framställningen avgivits av Svea hovrätt, bankinspektionen, försäkringsinspektionen, kommerskollegium, lagberedningen, Svenska bankföreningen, Svenska sparbanksföreningen, Sveriges jordbrukskasseförbund, Sveriges advokatsamfund, Sveriges industriförbund och Sveriges fastighetsägareförbund.

Riksförbundets framställning

I sin framställning erinrar Svenska försäkringsbolags riksförbund om att 1927 års lag om inteckningshavares rätt och de för denna lag grundläggande bestämmelserna i försäkringsavtalslagen behandlar försäkringsersättning som utgår vid skada på byggnad. Till begreppet byggnad bör enligt riksförbundet hänföras byggnadstillbehör enligt 3 § i den nya lagen om vad som är fast egendom. Industritillbehör enligt 4 § måste däremot anses falla utanför, eftersom den nya lagen knyter dessa tillbehör till fastigheten direkt och inte till byggnad. För en innehavare av fastighetsinteckning kan säkerheten till största delen utgöras av industritillbehör, medan byggnaden och vad som hör till denna kan ha ett förhållandevis lågt värde. Inteckningshavaren är emellertid genom 1927 års lag om inteckningshavares rätt skyddad endast såvitt avser värdet på den sistnämnda egendomen.

Riksförbundet påpekar vidare, att jordabalksutredningen i sitt betänkande Reviderat förslag till jordabalk m. m. (SOU 1963:35) konstaterade att brandförsäkringspraxis hittills utvecklats efter andra vägar än dem som följer de civilrättsliga distinktionerna mellan fast och lös egendom. Enligt riksförbundet är detta riktigt såvitt avser uppbyggnaden av försäkringarna och förhållandet till försäkringstagarna. I förhållande till inteckningshavaren måste däremot, framhåller riksförbundet, de civilrättsliga begreppen gälla. Genom att s. k. fasta maskiner räknats till byggnad enligt 1895 års lag har överensstämmelse rätt mellan denna lag och 1927 års lag om inteckningshavares rätt.

Riksförbundet betonar också att tillfredsställande skydd för inteckningshavarna inte kan beredas genom en klausul i försäkringsavtalet om att inteckningshavaren tillförsäkras rätt till utfallande brandskadeersättning avseende industritillbehör enligt 4 § i den nya lagen. En sådan klausul har verkan endast så länge försäkringstagaren är solvent. Skulle försäkringstagaren i samband med brand befinnas vara på obestånd, kan han begäras i konkurs och utfallande brandskadeersättning avseende annan egendom än byggnad och byggnadstillbehör kommer då att fördelas enligt gällande

förmånsrättsordning. Enligt förbundet torde härvid en innehavare av fastighetsinteckning inte kunna räkna med någon förstahandsrätt till försäkringsersättningen. Innehavare av fastighetsinteckning kan hålla sig endast till fastigheten sådan denna befinner sig efter branden och — om värdet därav inte räcker — konkurrera med de oprioriterade borgenärerna om utfallande brandskadeersättning avseende industritillbehör.

Riksförbundet erinrar om att ett av argumenten för att införa det föreslagna industritillbehörsbegreppet var att söka förbättra näringslivets kreditmöjligheter. Den påpekade inadvartelsen motverkar detta syfte och innebär t. o. m. en försämring av inteckningshavares rätt i förhållande till rådande läge genom den begränsning som byggnadsbegreppet undergått.

Remissyttrandena

Remissinstanserna tillstyrker över lag att lagändring vidtas i överensstämmelse med de synpunkter riksförbundet har anfört. *Svenska sparbanksföreningen* framhåller att en bristande samordning mellan ifrågavarande lagstiftningsområden under vissa förutsättningar kan medföra allvarliga förlustrisker i kreditgivningen till ägare av industrifastigheter. Sålunda skulle en innehavare av inteckning i en fastighet, som helt eller delvis är inrättad för industriell verksamhet och till vars tillbehörskrets enligt den nya lagen om vad som är fast egendom numera alltså hör även vissa lösa maskiner och annan lös industriutrustning, kunna riskera att vid en brandskada helt eller delvis gå miste om den del av skadeersättningen, som belöper på dessa särskilda fastighetstillbehör. Då den fastighetsutrustning som det här är fråga om värdemässigt kan utgöra en mycket väsentlig del av underlaget för den aktuella inteckningskrediten, skulle en sådan konsekvens enligt föreningen vara otillfredsställande. Liknande synpunkter framförs av *Svenska bankföreningen* och *Sveriges jordbrukskassförbund*.

Några remissinstanser påpekar, att inteckningshavare vid brandskada på industritillbehör kan tänkas få visst skydd enligt 54 § försäkringsavtalslagen, som i huvudsak innebär att försäkring av gods gäller till förmån för var och en som i egenskap av ägare, panthavare eller innehavare av annan rättighet till godset har intresse av att godsets värde inte minskas eller går förlorat. Det framhålls emellertid att detta skydd är otillräckligt, eftersom 54 § kan sättas ur kraft genom försäkringsavtalet. *Bankföreningen* erinrar om att det främst var denna omständighet, som föranledde specialbestämmelserna i 86—88 §§ och 1927 års lag om inteckningshavares rätt. *Lagberedningen* anser det ovisst i vad mån inteckningshavare i praktiken verkligen kommer i åtnjutande av sin rätt i större utsträckning än som följer av den tvingande lagstiftningen. Beredningen anser det också oklart, om inteckningshavare som avses i 58 § tredje stycket försäkringsavtalslagen skall åtnjuta endast den rätt som avses i 86—88 §§ samma lag och 1927 års lag

om inteckningshavares rätt eller om samma inteckningshavare skall kunna åberopa de dispositiva skyddsreglerna i försäkringsavtalslagen, såvitt avser brandskadeersättning för industritillbehör. Om det senare alternativet antas vara det rätta, kvarstår de uppenbara olägenheterna av två skilda regelsystem, liksom att inteckningshavarna är så mycket sämre tillgodosedda till den del 86—88 §§ försäkringsavtalslagen och 1927 års lag om inteckningshavares rätt inte är tillämpliga. Dessutom kan komplikationer uppstå om industrifastighet brinner, sedan den utmätts. Förhållandena skulle enligt beredningen bli mycket svårbedömbara vid konkurs och särskilt om special-exekution pågår i fastigheten samtidigt.

Försäkringsinspektionen diskuterar huruvida inteckningshavare kan beredas tillfredsställande skydd genom att det i försäkringsavtalet tas in en klausul om att inteckningshavaren tillförsäkras rätt till utfallande brandskadeersättning avseende industritillbehör. Inspektionen finner det för sin del helt naturligt, att den i 17 kap. handelsbalken föreskrivna förmånsrättsordningen inte avtalsvägen kan sättas ur kraft genom en av försäkringsgivare och försäkringstagare i försäkringsavtalet intagen klausul. Inspektionen överväger också, om gällande regler om förmånsrättsordning eventuellt skulle kunna tolkas på sådant sätt att en inteckningshavare vid försäkringstagarens obestånd skulle kunna påräkna att från försäkringsgivaren erhålla även den på industritillbehören belöpande andelen av utgående brandskadeersättning. Om brand inte inträffar har en inteckningshavare ju förmånsrätt i den intecknade fasta egendomen i dess helhet, dvs. även i t. ex. industritillbehören enligt 1966 års lag. Om återigen en på fastigheten befintlig byggnad eller annat skulle brinna ned, försätts inteckningshavaren i en helt förändrad situation. Byggnaden är mer eller mindre värdelös och försäkringsgivaren förutsätts skola utbetala brandskadeersättning. Det skulle i sådant fall eventuellt kunna hävdas, att brandskadeersättningen trätt i byggnadens ställe och att ersättningen på den grund borde fördelas enligt samma regler, som skulle ha gällt om brand icke hade inträffat, dvs. inteckningshavaren skulle ha förmånsrätt i brandskadeersättningen även till den del den belöper exempelvis på industritillbehör. Enligt inspektionen torde en sådan tolkning dock knappast kunna förväntas bli godtagen vid rättslig prövning. Det synes därför inte möjligt att genom en klausul i brandförsäkringsavtalet bereda inteckningshavare tillfredsställande skydd vid brandskada.

I anslutning till de i förarbetena till 1966 års lagstiftning uttalade önskemålen att underlätta industriens kapitalförsörjning ifrågasätter försäkringsinspektionen i sammanhanget, om tillräckliga skäl kan anses föreligga att vid brand trygga en inteckningshavares rätt endast såvitt angår byggnad samt industritillbehör. Det torde ingalunda vara någon undantagsföreteelse, att en inteckningshavares säkerhet till betydande del utgörs av växande skog. Inspektionen ifrågasätter därför om det inte inom ramen för arbetet med en eventuell ändring av berörda bestämmelser även borde övervägas, om begränsningen till byggnad och industritillbehör är sakligt motiverad.

Departementschefen

Den nya lagen om vad som är fast egendom innebär en betydande utvidgning av kretsen av fastighetstillbehör. Sålunda skall till fastighet som helt eller delvis inrättats för industriell verksamhet höra maskin och annan utrustning, som tillförts fastigheten för att huvudsakligen där användas i den industriella verksamheten. Undantagna är endast fordon, konlorsutrustning och handverktyg.

Att den nya lagen knyter den industriella utrustningen som tillbehör direkt till själva fastigheten och inte till byggnad, där den finns uppställd, innebär att kretsen av byggnadstillbehör minskar i jämförelse med vad som nu gäller enligt 1895 års lag om vad till fast egendom är att hänföra. Enligt sistnämnda lag utgör bl. a. viss tyngre maskinell utrustning byggnadstillbehör. Om en brandförsäkrad sådan maskin skadats genom brand, har in-teckningshavaren på lagen kunnat grunda rätt till betalning ur försäkrings-summan. Under anförande att sådan möjlighet inte kommer att stå till buds, sedan den nya lagen om vad som är fast egendom trätt i kraft, har Svenska försäkringsbolags riksförbund yrkat, att ineckningshavares rätt skall utsträckas till att gälla även försäkringsersättning avseende s. k. industritillbehör.

Den begärda lagändringen har tillstyrkts eller lämnats utan erinran av alla remissinstanser. Jag biträder den uppfattning, som allmänt kommit till uttryck i remissyttrandena, att det skulle innebära en olämplig försvagning av in-teckningshavarens ställning, om hans utsikter till betalning vid brand-skada minskar i förhållande till vad som gäller f. n. Såsom framhållits från flera håll innebär övriga bestämmelser i försäkringsavtalslagen, främst 54 §, inte något tillfredsställande skydd, eftersom de inte har tvingande karaktär.

Ett syfte med den nya lagstiftningen om vad som är fast egendom är att slärka fastighetskrediten. Detta talar snarast för att in-teckningshavares möjligheter att få betalning ur brandförsäkringsersättning för skadad egendom bör vidgas. Det är därför naturligt att önskemålet om lagändring inriktar sig på att betalningsrätten skall omfatta ersättning för skadade industritillbehör, även om dessa till äventyrs inte tillförts byggnad utan ställts upp i det fria.

Jag har med hänsyn till det anförda ingenting att erinra mot att betalningsrätten utsträcks till att omfatta ersättning för försäkrade och skadade industritillbehör. Som försäkringsinspektionen framhållit kan det emellertid diskuteras om man bör stanna här. Inspektionen ifrågasätter, om inte allt som utgör fast egendom och är brandförsäkrat bör kunna omfattas av in-teckningshavares rätt till betalning ur försäkringsersättning. Som exempel nämns skog.

Förarbetena till försäkringsavtalslagen och 1927 års lag om in-teckningshavares rätt synes ge vid handen, att anledningen till att en särreglering rörande in-teckningshavares rätt begränsades till att avse ersättning för brandskadad byggnad och tillbehör därtill närmast var att praktiskt behov

av en tvingande reglering ansågs föreligga endast i fråga om sådan egendom. Efter vad erfarenheten sedermera visat synes emellertid behovet av skydd för inteckningshavare såvitt avser exempelvis ersättning för brandskadad skog ha ökat i hög grad. Skogsförsäkringen har nämligen fått betydligt större omfattning än tidigare. En utvidgning av inteckningshavares skydd torde inte medföra någon egentlig olägenhet. Visserligen minskar fastighetsägarens möjligheter att själv få ut försäkringsbelopp för vissa slag av egendom men samtidigt bör fastighetens kreditvärde stiga, vilket får anses fördelaktigt för honom. Vid sådant förhållande föreligger enligt min mening ingen anledning att längre inskränka inteckningshavares skydd genom att av den fasta egendomen urskilja viss sådan, beträffande vilken inteckningshavare vid brand inte åtnjuter skydd. Jag föreslår därför att inteckningshavare på oförändrade villkor i övrigt får rätt till betalning ur all ersättning som på grund av brandförsäkring utgår vid skada på fast egendom. Att märka är härvid att möjligheterna att få ut betalning naturligtvis är begränsade såvitt avser byggnad, maskiner eller skog med hänsyn till storleken av försäkringsbeloppet för vart och ett av dessa olika slag av egendom. Vid bestämmande av om utfallande ersättning överstiger en tiondel av försäkringsbeloppet för egendomen och inteckningshavaren följaktligen är berättigad att få betalning ur ersättningen synes däremot andelen böra fastställas med hänsyn till försäkringsbeloppet för all försäkrad fast egendom.

Motsvarigheten till vad nu sagts med avseende på rätt till betalning ur försäkringsbelopp, som avser fast egendom, bör gälla rätt till betalning ur ersättning för byggnad eller annat som hör till tomträtt eller vattenfallsrätt.

I överensstämmelse med vad i det föregående anförts har inom justitiedepartementet upprättats förslag till

1) lag angående ändrad lydelse av 86 och 88 §§ lagen den 8 april 1927 (nr 77) om försäkringsavtal,

2) lag angående ändring i lagen den 8 april 1927 (nr 79) om inteckningshavares rätt till betalning ur ersättning, som utgår på grund av brandförsäkringsavtal,

vilka torde få fogas till statsrådsprotokollet i detta ärende som *bilaga*.¹

Föredragande departementschefen hemställer härefter, att lagrådets utlåtande över lagförslagen för det i 87 § regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas genom utdrag av protokollet.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Kungl. Höghet Regenten.

Ur protokollet:
Britta Gyllensten

¹ Bilagan, som i allt väsentligt är likalydande med de vid propositionen fogade förslagen, har utslutits här.

Utdrag av protokoll, hållet i lagrådet den 31 mars 1967.

Närvarande:

justitierådet EDLING,
regeringsrådet HEGRELIUS,
justitierådet PETRÉN,
justitierådet JOACHIMSSON.

Enligt lagrådet den 31 mars 1967 tillhandakommet utdrag av protokollet över justitieärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Regenten, Hertigen av Halland, i statsrådet den 17 mars 1967, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i 87 § regeringsformen avsedda ändamålet inhämtas över upprättade förslag till 1) *lag angående ändrad lydelse av 86 och 88 §§ lagen den 8 april 1927 (nr 77) om försäkringsavtal* och 2) *lag angående ändring i lagen den 8 april 1927 (nr 79) om inteckningshavares rätt till betalning ur ersättning, som utgår på grund av brandförsäkringsavtal*.

Förslagen, som finns bilagda detta protokoll, hade inför lagrådet föredragits av expeditionschefen Axel Wallén.

Lagrådet yttrade:

Mot de föreslagna ändringarna i förevarande lagar finns ej anledning till erinran.

De nya reglerna bör — i likhet med vad som skedde vid 1927 års lagstiftning — vinna tillämpning beträffande avtalsförhållanden som består vid reglernas ikraftträdande blott skadefallet inträffat därefter. Uttryckliga övergångsföreskrifter härom torde böra fogas till ikraftträdandebemämelserna. Lagrådet förordar därför, att till ikraftträdandebemämelserna fogas övergångsföreskrifter av samma innehåll som de i 1927 års lagstiftning. Övergångsföreskrifterna torde kunna ges den lydelsen, att de nya lagarna skall gälla i fråga om ersättning för brandskada, som inträffat efter det lagarna trätt i kraft, utan hinder av att försäkringsavtalet slutits tidigare eller inteckningen blivit sökt tidigare.

Ur protokollet:

Aino Olsson

Utdrag av protokollet över justitieärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 31 mars 1967.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, KLING, EDENMAN, JOHANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GUSTAFSSON, GEIJER, ODHNOFF.

Chefen för justitiedepartementet, statsrådet Kling, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter lagrådets utlåtande över de till lagrådet den 17 mars 1967 remitterade förslagen till

1) lag angående ändrad lydelse av 86 och 88 §§ lagen den 8 april 1927 (nr 77) om försäkringsavtal,

2) lag angående ändring i lagen den 8 april 1927 (nr 79) om inteckningshavares rätt till betalning ur ersättning, som utgår på grund av brandförsäkringsavtal.

Föredraganden redogör för lagrådets utlåtande och anför.

Jag har ingenting emot att i tydlighetens intresse göra de tillägg till ikraftträdandebestämmelserna, som lagrådet föreslagit. Lagförslaget har därför kompletterats i denna del. En mindre redaktionell jämkning har också vidtagits.

Föredraganden hemställer, att Kungl. Maj:t genom proposition föreslår riksdagen att antaga lagförslagen med de ändringar som sålunda angivits.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Margit Edström